

गंधेनेति पांडवबलं ज्ञातुं चारान्नियुंक्ष्वेति भावः ॥ ३४ ॥ भूयांसमिति श्लोकत्रयतात्पर्यं पांडवान्प्रतित्वयानधीभवितव्यतेन बलाधिष्ठात्रीदेवताइंद्रश्वत्सामनुग्रहीष्यतीति ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ एतच्चमंत्रि-
 त्तिसहालोचनीयंसत्यंच संरक्ष्यमित्याह पर्जन्येति त्रिभिः ॥ ३८ ॥ योगेन अभ्यासेन मृजया उद्धर्तनेन ॥ ३९ ॥ अनुक्रमः व्यायामशिक्षादिः ॥ ४० ॥ प्रमाणं धर्मस्य कारणं नकुलमिति द्वयोर्वृत्तमाश्रयईष्यां-
 त्यजेति भावः ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ अकाले इष्टसिद्धेः प्राकृतीतः स्यात् येन माद्ये तलोभादिना तन्निषेवेतनाश्रयेत् ॥ ४३ ॥ अभिजनः सहायः तव तुभ्यं दमश्चनास्तीत्यर्थः ॥ ४४ ॥ असंत इति सार्द्धं श्लोको वाक्यं
 गंधेन गावः पश्यंति वेदैः पश्यंति ब्राह्मणाः ॥ चारैः पश्यंति राजानश्च क्षुभ्यामितरे जनाः ॥ ३४ ॥ भूयांसं लभते क्लेशं यागौर्भवति दुर्दुहा ॥ अथ यासु दुहाराज नैव तां-
 वितुदं त्यपि ॥ ३५ ॥ यदतसंप्रणमति न तत्संतापयं त्यपि ॥ यच्च स्वयं न तं दारु न तत्संतापयं त्यपि ॥ ३६ ॥ एतयोपमया धीरः सन्नमेतवलीयसे ॥ इंद्राय संप्रणमते न-
 मते यो बलीयसे ॥ ३७ ॥ पर्जन्यनाथाः पशवो राजानो मंत्रिवांधवाः ॥ पतयो वांधवाः स्त्रीणां ब्राह्मणावेदवांधवाः ॥ ३८ ॥ सत्ये न रक्ष्यते धर्मो विद्यायोगे न रक्ष्यते ॥
 मृजयारक्ष्यते रूपं कुलं वृत्ते न रक्ष्यते ॥ ३९ ॥ माने न रक्ष्यते धान्यमश्वान् रक्षत्यनुक्रमः ॥ अभीक्ष्णदर्शनं गाश्च स्त्रियोरक्ष्याः कुचेलतः ॥ ४० ॥ नकुलं वृत्तहीनस्य प्र-
 माणमिति मेमतिः ॥ अंतेष्वपि हिजातानां वृत्तमेव विशिष्यते ॥ ४१ ॥ यईर्षुः परवित्तेषु रूपे वीर्यं कुलान्वये ॥ सुखसौभाग्यसत्कारे तस्य व्याधिरनंतकः ॥ ४२ ॥
 अकार्यकरणाद्धीतः कार्याणां च विवर्जनात् ॥ अकाले मंत्रभेदाच्च येन माद्ये न तत्पिवेत् ॥ ४३ ॥ विद्यामदोधनमदस्तृतीयोभिजनो मदः ॥ मदा एतेऽवलिप्ताना-
 मेत एव सतां दमाः ॥ ४४ ॥ असंतोभ्यर्थिताः सद्भिः क्वचित् कार्यं कदाचन ॥ तावन्न तस्य सुरुतं किंचित् कार्यं कदाचन ॥ मन्यंते संतमात्मानमसंतमपि विश्रुतं ॥ ४५ ॥
 गतिरात्मवतां संतः संत एव सतां गतिः ॥ असतां च गतिः संतो न त्वसंतः सतां गतिः ॥ ४६ ॥ जिता सभावस्त्ववतामिष्टाशा गोमता जिता ॥ अध्वाजितो यानवता सर्व-
 शीलवता जितं ॥ ४७ ॥ शीलं प्रधानं पुरुषे तद्यस्येह प्रणश्यति ॥ न तस्य जीवितेनार्थो न धनेन न बंधुभिः ॥ ४८ ॥ आढ्यानां मांसपरमं मध्यानां गोरसोत्तरं ॥ तैलोत्त-
 रंदरिद्राणां भोजनं भरतर्षभ ॥ ४९ ॥ संपन्नतरमेवान्नंदरिद्राभुंजते सदा ॥ क्षुत्स्वादुतां जनयति सा चाद्येषु सुदुर्लभा ॥ ५० ॥ प्रायेण श्रीमतां लोके भोक्तुं शक्तिर्न-
 विद्यते ॥ जीर्यं त्यपि हि काष्ठानि दरिद्राणां महीपते ॥ ५१ ॥

तसुष्ठु न कृतं तावदेव मन्यंत इति योजना ॥ ४५ ॥ गतिरिति पांडवा एव त्वामुपकरिष्यन्ति न तु त्वंतानिति भावः ॥ ४६ ॥ जितेति शीलं संरक्ष्यं त्वयेति द्वयोर्भावः ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ आढ्यानामिति त्रयस्य शीलवतस्ते
 दारिद्र्यप्राप्तिरपिश्रेय इति भावः ॥ ४९ ॥ संपन्नं मिष्टं ॥ ५० ॥ ५१ ॥

सद्भिरर्थिता असंतस्तत्कार्यमल्पमप्यकृत्वा असंतमिति ख्यातमप्यात्मानं संतं मन्यंत इति तदर्थः किंचिदपि तस्य कार्यं याव-
 दारिद्र्यप्राप्तिरपिश्रेय इति भावः ॥ ४९ ॥ संपन्नं मिष्टं ॥ ५० ॥ ५१ ॥